श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा -दिसम्बर, २०१८

कक्षा -शास्त्रिप्रथमवर्षम् (SEM-1)	**प्रश्नपत्रम् – ६**	गुणाः - ७०
विषयः - वेदः	(C. C.- 1.1.2. Old & New)	
दिनाङ्कः - २०/१२/२०१८	शुक्लयजुर्वेदः - महीधरभाष्यम्	समयः -०२.०० तः ०५.००

प्रथमान्वितिः

प्रश्नः १ निम्नलिखितेषु मन्त्रेषु कयोश्चिद् द्वयोः व्याख्या कार्या । (१०)

*(१) ॐ कस्त्वा युनक्ति सत्वायुनक्ति कस्मै त्वा युनक्ति तस्मै त्वा युनक्ति ।
कर्मणे वां वेषाय वाम् ॥*

(२) धृष्टिरस्यपाग्ने अग्निमामादं जहिनिष्क्रव्यादथ्ठ सेधादेवजं वह । ध्रुवमसि पृथिवी दृथ्ठह ब्रह्मवनित्वा क्षत्र वनि सजात वन्युपदधामि भ्रातृव्यस्य वधाय ॥

*(३) माभेर्मा संविक्था अतमेरुर्यज्ञोतमेरुर्यजमानस्य प्रजा भूयात् ।
त्रिताय त्वा द्वितायत्वै कताय त्वा ॥*

प्रश्नः २ निम्नलिखितयोः कस्यचिद् एकस्य निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत । (१०)

(१) शुक्लयजुर्वेदस्य महत्त्वं स्वरूपञ्च ॥

(२) भाष्यकर्ता महीधरस्य जीवनं चरित्रचित्रणम् च ।

द्वितीयान्वितिः

प्रश्नः ३ कयोश्चिद् द्वयोः मन्त्रयोः सायणोक्तव्याख्या कार्या । (१०)

*(१) ॐ अदित्यै रास्नासिविष्णोर्वेष्पोऽस्यूर्जेत्वाऽदब्धेनत्वा चक्षुषावपश्यामि ।
अग्नेर्जिह्वासि सुदूर्देवेभ्यो धाम्ने धाम्ने मे भव यजुषे यजुषे ॥*

*(२) वीतिहोत्रं त्वा कवे द्युमत्तथ्ठसमिधीमहि ।
अग्ने बृहन्तमध्वरे ॥*

*(३) ॐ एतन्ते देव सवितर्यज्ञं प्राहुर्बृहस्पते ब्रह्मणे ।
तेन यज्ञमव तेन यज्ञपतिं तेनमामव ॥*

प्रश्नः ४ निम्निलिखितयोः कस्यचिद् एकस्य निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत । (१०)

(१) शुक्लयजुर्वेदप्रथमाध्यायस्य सारांशः ।

(२) उव्वट्ट-भाष्यकारस्य परिचयः ।

तृतीयान्विति:

प्रश्नः ५ कयोश्चिद् द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्या कार्या । **(१०)**

(१) ॐ कस्त्वाविमुञ्चति सत्वा विमुञ्चति कस्मै त्वा विमुञ्चति तस्मै त्वा विमुञ्चति । पोषाय रक्षसां भागोऽसि ॥

(२) ॐ स्वयं भूरसि श्रेष्ठोरश्मिर्वर्चोदा असि वर्चो मे देहि । सूर्यस्या वृतमन्वावर्ते ॥

(३) ॐ अग्नये कव्यवाहनाय स्वाहा सोमाय पितृमते स्वाहा । अपहता असुरारक्षाꣳसिवेदिषदः ॥

प्रश्नः ६ निम्निलिखितयोः कस्यचिद् एकस्य उत्तरं लिखत । **(१०)**

(१) दर्शपूर्णमासेष्टि-परिचयः ।

(२) द्वितीयाध्यायस्य सारांशः ।

चतुर्थान्विति:

प्रश्नः ७ यथेच्छया दशप्रश्नानां लघूत्तराणि लिखन्तु । **(१०)**

(१) दशपूर्णमासमन्त्राः कस्मिन् अध्याये सन्ति ?

(२) यजमानः पलाशशाखाच्छेदनं किमर्थं करोति ?

(३) श्रेष्ठतमं कर्म किमस्ति ?

(४) उलुखलस्य धारणार्थं किमस्ति ?

(५) 'देवयजनि' कस्याः नाम ?

(६) अग्निदेवस्य कृते कतिवारं हविग्रहणं करोति ?

(७) कृष्णमृगः कस्य स्वरूपमस्ति ?

(८) केन शब्देन व्याहृति उच्यते ?

(९) 'जगद्' केन शब्देन उच्यते ?

(१०) 'वाजजित' इति शब्दस्य कोऽर्थः ?

(११) 'योऽदब्धायुः' शब्दस्यार्थं लिखतु ।

(१२) वेदोऽसि – शब्दस्यार्थं लिखतु ।

(१३) आदित्यस्य कतिरश्मयः ?

(१४) नमोवः पितरोरसाय - व्याख्यायताम् ।

(१५) अस्य वेदस्य कः भाष्यकारः ?

--oo--